

Studiul EY Entrepreneurship Barometer: 60% dintre antreprenorii români planifica investiții în inovație

Raportul „[Barometrul Antreprenoriatului în Europa Centrală și de Est](#)”, efectuat în primavara acestui an, ofera o analiza detaliată a percepțiilor și provocărilor cu care se confruntă antreprenorii din România. Studiul subliniază ca, în ciuda unui spirit antreprenorial activ și a intențiilor de inovare, 63% dintre antreprenorii români considera ca mediul antreprenorial este nefavorabil. Aceasta percepție reflectă o serie de obstacole semnificative care afectează dezvoltarea afacerilor în țara.

Provocarile antreprenorilor români

Unul dintre cele mai mari obstacole identificate în raport este instabilitatea economică. Antreprenorii români se confruntă cu o serie de incertitudini, inclusiv presiuni inflaționiste și instabilitate geopolitică. Aceste condiții afectează încrederea în viitorul afacerilor și determină antreprenorii să fie mai prudenți în privința investițiilor.

De asemenea, 69% dintre antreprenori întâmpină dificultăți în recrutarea personalului calificat. Aceasta problema este amplificată de discrepanțele dintre cerințele pieței muncii și cunoștințele oferite de sistemul educațional, ceea ce face dificilă găsirea candidaților cu abilitățile necesare pentru a susține dezvoltarea afacerilor.

Alexandru Lupea, Partener, Audit și servicii conexe, EY România: „În România se observă o lipsă de coordonare între mediul educațional și cel de afaceri, ceea ce le impune antreprenorilor să investească mai mult în propriul proces de educare a forței de muncă. Antreprenorii din România trebuie să abordeze forța de muncă nu doar din perspectiva numărului de angajați și a nivelului salarial, ci și în ceea ce privește rapiditatea cu care competențele existente pot fi maximizate și implementate. Este important ca antreprenorii din România să se concentreze pe dezvoltarea continuă a angajaților, asigurându-se că aceștia pot dobândi noi competențe prin programele de training oferite de companie. Investiția în formarea profesională și în dezvoltarea competențelor nu doar că îmbunătățește performanța individuală, dar contribuie și la creșterea competitivității organizației în ansamblu”.

Birocrația excesivă reprezintă un alt factor care limitează capacitatea antreprenorilor de a inova și de a crește. Conform raportului, 33% dintre antreprenorii români considera că reglementările complicate afectează negativ inovația și creșterea, ceea ce subliniază necesitatea simplificării cadrului legislativ pentru a sprijini dezvoltarea afacerilor. 56% dintre antreprenorii români considera că birocrația și complexitatea reglementărilor reprezintă o barieră importantă pentru mediul antreprenorial din România.

În Bulgaria, impactul este cel mai ridicat: 71% dintre antreprenori indică acest obstacol. Media regională se situează la 62%, cu Ungaria foarte aproape de acest nivel cu două treimi dintre antreprenori menționând această barieră.

Antreprenorii români se confruntă cu provocări și atunci când vine vorba de sursele principale de finanțare. Mulți preferă să reinvestească profiturile și fondurile proprii (54%) în loc să caute surse externe de finanțare. Aceasta abordare poate limita oportunitățile de expansiune. Crearea unui mix al capitalului propriu cu alte surse de finanțare, cum ar fi finanțarea bancară, fonduri de capital, granturi sau crowdfunding, reduce riscul de lichiditate și costul capitalului firmei. La nivel de ecosistem, disponibilitatea și diversitatea investițiilor cresc rata de supraviețuire a companiilor, accelerează integrarea de noi tehnologii, atrag talente și capital suplimentar și creează un efect în lanț de care beneficiază întreaga piață antreprenorială.

Intențiile de inovare

În ciuda acestor provocări, antreprenorii români planifică investiții în inovație. Două treimi (60%) dintre antreprenorii din România planuiesc investiții în inovația de proces și inovația strategică și de marketing. Aceasta demonstrează că, în ciuda percepției pesimiste asupra mediului de afaceri, există un spirit antreprenorial activ și o dorință de a se adapta la schimbările din piață. Antreprenorii români recunosc importanța inovației pentru a rămâne competitivi și pentru a răspunde cerințelor în continua schimbare ale consumatorilor.

Un aspect pozitiv este că antreprenorii români investesc semnificativ în tehnologiile digitale. De exemplu, 67% dintre respondenți au declarat că au îmbunătățit paginile lor web, iar 63% utilizează soluții de management al relațiilor cu clienții (CRM) pentru a optimiza interacțiunile cu clienții. Aceste inițiative demonstrează o orientare către digitalizare și automatizare, esențiale pentru succesul pe termen lung al afacerilor.

Inteligența artificială (IA) înregistrează cea mai puternică intensificare a utilizării atât la nivel regional (61%), cât și în România. 71% dintre antreprenorii români respondenți au declarat că au intensificat utilizarea IA în ultimele luni, ceea ce confirmă statutul acestei tehnologii ca una din principalele direcții de investiție. În Polonia, 62% dintre antreprenori au intensificat utilizarea inteligenței artificiale, într-o proporție mai mică decât în România. Diferența poate reflecta investițiile mai timpurii realizate de companiile poloneze, care se afla deja într-o fază de maturizare a inițiativelor IA și raportează creșteri mai mici, nu salturi spectaculoase.

Raluca Popa, Partener, Servicii consultanță fiscală, EY România: „Tehnologia și inteligența artificială evoluează într-un ritm atât de rapid, încât pentru antreprenorii din România integrarea inteligenței artificiale în procesele de afaceri devine esențială pentru a rămâne competitivi. Aceștia trebuie să investească în inteligența artificială cu prioritate pentru a-și maximiza productivitatea, a îmbunătăți calitatea produselor și serviciilor și pentru a sprijini luarea de decizii mai bune și mai rapide”.

Comparația cu alte piețe din regiune

Raportul compară România cu alte piețe din Europa Centrală și de Est, cum ar fi Polonia, Ungaria și Bulgaria. Deși antreprenorii din Polonia prioritizează inovația de produs, cu 57% dintre aceștia având planuri în acest sens, România se evidențiază printr-un mix mai echilibrat al planurilor de investiții în inovare. Aceasta diversificare, dublată de cel mai mic procent de non-inovatori (2%) dintre țările analizate, indică un ecosistem antreprenorial dinamic și mai orientat spre schimbare.

Antreprenorii din Polonia beneficiază de un mediu de afaceri perceput ca fiind mai favorabil, ceea ce le permite să investească mai mult în inovație și să se adapteze mai rapid la cerințele pieței. România trebuie să îmbunătățească condițiile de afaceri pentru a atrage mai multe investiții și pentru a sprijini dezvoltarea antreprenoriatului.

Necesitatea colaborării cu autoritățile

Pentru a depăși aceste provocări, este esențial ca antreprenorii să colaboreze mai strâns cu autoritățile. O mai bună coordonare între sectorul public și cel privat poate contribui la crearea unui mediu de afaceri mai favorabil. De asemenea, este important ca antreprenorii să fie implicați în procesul de elaborare a politicilor pentru a se asigura că nevoile și preocupările lor sunt luate în considerare.

Raportul „*Barometrul Antreprenoriatului în Europa Centrală și de Est*” subliniază că, deși antreprenorii români se confruntă cu provocări semnificative, există și oportunități de dezvoltare. Spiritul antreprenorial activ și intențiile de inovare sunt aspecte pozitive care pot contribui la creșterea economică a țării.

Pentru a asigura un viitor prosper pentru antreprenoriatul din România, este esențial să se dezvolte strategii eficiente de gestionare a riscurilor, să se simplifice reglementările și să se sprijine inovația. O mai bună coordonare între sectorul educațional și cel de afaceri, împreună cu investiții în dezvoltarea personalului și în noile tehnologii,

sunt esențiale pentru asigurarea unui viitor antreprenorial sustenabil în România.